

TARKKAILIJA VON KAARA

Tavoite:

- Oppilaat tiedostavat henkilöautojen hallitsevan aseman jokapäiväisessä elämässämme.
- Verrata henkilöautojen suosioita muihin liikkumistapoihin.
- Osoittaa, millä perusteella ihmiset valitsevat liikkumistapansa.
- Tehtävän avulla oppilaille voi opettaa myös liikenneturvallisuutta.

Tehtävä:

Oppilaat suorittavat liikennelaskentaa selvittääkseen eri kulkutapojen (henkilöauto, polkupyörä jne.) yleisyyttä. Pohtikaa ensin, mikä on sopivin aika liikennetarkkailuun, ruuhka-aika vai hiljaisempi liikenne päivällä.

Laskenta voidaan tehdä kahdella tavalla: ryhmät suorittavat laskennan peräkkäin tai kaksi ryhmää voi tehdä sen samanaikaisesti (riippuen aikuisten ohjaajien määrästä). Ryhmien tuloksista keskustellaan luokassa.

Koska liikennettä lasketaan tien vieressä, muistuta oppilaita liikenneturvallisuudesta!

Katso Liitteestä 1 taustatietoa liikenteestä ja sen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä.

Tarvittava materiaali:

- Kyniä
- Tiedonkeruulomake (liitteenä)
- Kirjoitusalususta (esim. pahvi ja klemmarit)

Oppilailta vaadittavat taidot:

Laskutaito 1 -100, liikennesääntöjen tuntemus, kyky kuunnella aikuisen ohjeita, eri liikennevälineiden erottelutaito, ryhmätyötaidot, tukkimiehen kirjanpito (III).

Tehtävän soveltuminen eri oppiaineisiin:

Maantieto, matematiikka, ympäristö- ja luonnontieto

Turvallisuus:

Koska tehtävä suoritetaan tien vieressä, se edellyttää aikuisen ohjausta. Oppilaille tulee korostaa liikennesääntöjä ja turvallista liikkumista.

Tee näin:

Aika:

1. Selitä tehtävä lapsille. Käykää läpi liikennevälinelistä ja sopikaa, mitkä autot kuuluvat esim. pakettiautojen ja mitkä kuorma-autojen taulukkoon. Pyydä vanhemmilta lupa liikennelaskentaan, jos se on tarpeen.	10 minuuttia
2. Oppilaat laskevat annetun ajan eri liikennevälineitä ja merkitsevät ne taulukkoon: henkilöauto, linja-auto, polkupyörä, mopo jne. Käytä liitteen 2 taulukkoa. Jos haluatte, voitte jatkaa kunnes saatte tasan 100 liikennevälinettä, jolloin eri liikkumistapojen osuudet näkyvät suoraan prosentteina.	2 oppituntia
3. Kootkaa tulokset luokassa ja tutkikaa, mikä kulutus on yleisin. Miksi näin on?	
4. Keskustelu (katso keskusteluaiheet)	

Yhdistäminen muihin AL-tehtäviin:

“Liikkumistavat ennen ja nyt” – Tutustutaan eri liikkumistapoihin haastattelemalla eri-ikäisiä ihmisiä.

“Rakenna oma ajoneuvosi” – Oppilaat suunnittelevat ajoneuvon kierrätysmateriaalista.

Muunnelmat ja lisätehtävät:

- Laskekaa matkustajien määrä 100 autossa. Käyttäkää liitteenä 3 olevaa taulukkoa.
- Vertailkaa luokassa matkustajien määrää autojen määrään (100). Montako ihmistä matkustaa yhdessä autossa keskimäärin?
- Keskustelu (katso keskusteluaiheet).

Keskusteluaiheita

- Miksi auto on ihmisille niin tärkeä?
- Millaisilla matkoilla henkilöautoja käytetään (etäisyys, matkan tarkoitus)? Millä tavoin oppilas ja hänen perheensä liikkuvat? Mitkä liikkumistavat ovat hyviä tai huonoja oppilaan ja koulun/kunnan näkökulmasta?
- Onko henkilöautolla liikkumiselle vaihtoehtoja? Ovatko ne halvempia? Mikä saastuttaa vähiten?
- Mitä hyötyä on kimpakyydeistä?
- Onko tilanne sama kaikkialla Suomessa/ Euroopassa?
- Onko liikenne ja autojen määrä ollut aina sama? (Tutustu liikenteen historiaan.)

Liitteet:

Liite 1 – Taustatietoa liikenteestä ja sen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä

Liite 2 – Tiedonkeruulomake 1– Liikkumistavat

Liite 3 – Tiedonkeruulomake 2 – Matkustajien määrä

Tarkkailija von Kaara – Liite 1

Taustatietoa liikenteestä ja sen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä

<http://www.motiva.fi/fi/kuluttajat/liikkuminen/> - Tietoa liikkumisesta ja liikenteestä ja sen aiheuttamista päästöistä. Erilaisten liikkumistapojen päästöjä ja energiankulutusta voi vertailla 'Matkalla Suomessa' ja 'Matkalla Suomen kaupungeissa' -peleissä.

<http://lipasto.vtt.fi> – sivustolta löytyy esim. paikkakuntaakohtaisia tietoja liikennemääristä ja liikenteen päästöistä.

<http://ecoagents.fi.eea.europa.eu/> - The Eco Agent nettisivut, the European Environmental Agency, lapset voivat oppia ympäristönsuojelusta pelin avulla, sivut myös suomeksi.

Tarkkailija von Kaara – Liite 2

Tiedonkeruulomake 1 – Liikkumistavat

	Määrä:
Kävelijä	
Polkupyörä	
Linja-auto	
Raitiovaunu/metro	
Henkilöauto	
Kuorma-auto tai rekka	
Mopo tai skootteri	
Moottoripyörä	
Muu	

Tarkkailija von Kaara – Liite 3

Tiedonkeruulomake 2 – Matkustajien määrä

	Matkustajien määrä autoissa
Yksi henkilö	
Kaksi henkilöä	
Kolme henkilöä	
Neljä henkilöä	
Enemmän kuin neljä henkilöä	

Hakusanat:

Energiankäyttö	Aihepiiri	Oppiaine	I karyhmä
Liikenne	Kestävä kehitys	Matematiikka	6-8 vuotiaat
Lämmitys	Uusiutuvat energialähteet	Historia	9-10 vuotiaat
Vedenkäyttö	Energiatehokkuus/ energiansäästö	Ympäristö- ja luonnontieto	11-12 vuotiaat
Valaistus	Vähäpäästöinen liikkuminen	Maantieto	
Sähkölaitteet		Äidinkieli	